

Keisariillisen Majesteetin

Armollisimmasti

wahvistettu

P a l o - S ä ä n d ö

Haminan Kaupungille.

Annettu Helsingissä, 14 päivänä Lokakuuta 1845.

Wiiipurissa,

Painettu J. Ederwallerin ja Pojan tykönä 1846.

Reichliche Waffentätigkeit

Waffenkunde

Waffenkunde

Waffenkunde

Waffenkunde

Waffenkunde

Waffenkunde

Waffenkunde

Waffenkunde

Waffenkunde

I. Pää-kappale.

Kaupungin jaosta Palolaitoksen suhteen,
niin myös Palo- ja Ruoti-mestariista.

§. 1.

Kaupunki jaetaan Neljään Palomestarikuntaan niin muotoin: että itse Kaupunki eli Vinna on Ensimmäinen, Alakaupunki Toi-nen, Hietakylä ja Pitäjänsaari Kolmas, ja Sawiniemi Nel-jäs, jotka Palomestarikunnat sitten Maistraatilta jaetaan ku-kin Kahteen Ruotimestarikuntaan.

§. 2.

Kaupunkiin otetaan yksi Oli-Palomestari, jolle Palo-Kas-fasta juoksee vuotinen maksu Sata Seitsemänkymmentä Hopia Ruplaa, jota paitfi Maistraatti kuhunkin mainittuun Palomes-tarikuntaan, niistä kaupungin Porwarista ja Santwärfkimiehis-tä, jotka nähtään siihen sowljaitfi, Kahteksi vuoteksi määrää yhten Palo- ja Kaksi Ruotimestaria, jossa otetaan waari, että se Palo- ja Ruotimestari, joka mainitulla ajalla on täyttänyt welwollisuutensa, ei mahta wastoin tahtoansa uutestaan näihin toimituksiin nimitettää, ennenkuin toiset Paikkakunnassa asuwai-set Porwarit ja Santwärfkimiehet, jos ne siihen owat kelwolli-set, owat täyttänet wuoronsa samassa toimituksessa.

§. 3.

Yli-Palomestari, joksi katsotaan senkaltainen mies, jota ei muut työt estä täysin käyttämästä wireyttänsä tähän toimitukseen, on ylipäin welwollinen: katsomaan perään ja pitämään huolta Kaupunkin Paloaseista, niin että ne aina owat hymässä ja kelwollisessa järjessä, ja hawaittuansa wirheen niissä, ilmoittamaan sen Maistraatille, joka, haettuansa tieton tästä määrää tarpeeksi katsotun rahasumman mainittuin wirhein kiiruiksi parantamiseksi; katsomaan perään, että kullakin kartanonisännällä ja hallitsijalla myös owat ne tulensammutus-aseet, jotka tässä Palo Säännössä owat määrättyt, ja, jos huolimattomuus tässä hawaitaan eli wirhejä aseissa nähtään ja, Yli-Palomestarin muistutuksesta ei kohta paranneta ja ojenneta, sen wiipymätä Maistraatille ilmoittamaan; niinkuin Kaupunkin Palowartiain ja Torniwartiain Pääallikko, on hän welkapää walwomaan sen ylitse, että nämät täyttävät welwollisuutensa, niiten käskyin jälkeen, jotka tämän asian suhteen saattaa ulosannettaa; pitämään määrättyt palokatselemukset, ja sen jälkeen katsomaan perään, että ne käskyt, jotka palokatselumuksissa tehtyiu muistutusten johdosta annetaan, tuleewat oikein seuratuksi ja täytetyksi; pitämään huolta siitä, että Kaupunkin yhteiset kaiwot aina owat tygöpyästä ja kelwollisessa järjessä, ja että tarpeelliset paloawennot sowljaisissa paikoissa talwis aikana pidetään awoina ja sopewasti merkittynä; ei ainoastaan itse walwomaan sen ylitse että walkian kanssa karttawasti käytetään ja että korkeinit määrättyinä aikoina noesta puhdistetaan, waan myös pitämään Palo- ja Kuo-

timestarit siihen, että kukin paikkakunnassansa ottaawat siitä tar-
kan waarin; tulipalon tapahuesssa pitämään järjestystä alus-
wäestä, katsomaan perään, että kukin heistä täyttää welwoli-
suutensa niin myös kaikessa muussa olemaan saapuilla päälliköi-
le palopaikalla; pitämään täytelliset Nimi-listat ruiskuihin ja
muihin paloaseihin jaeltuun päällikköin ja wäestön ylitse; neu-
womaan wäkeä oikein käyttämään paloaseita, niin myös senkal-
taisessa tarkoituksessa vähimmäittain Rakfi kertaa wuotesa, ni-
mittain Touko- ja Syyskuussa, eli useimmin jos tarwis waatii,
Yli-Päällikön läsnäollessa, koettelemaan paloaseita, kuin myös
neuwomaan ja harjoittelemaan paloaseihin jaettua wäkeä.

Jos Yli-Palomestari näyttää huolimattomuutta welwoli-
suttansa täyttämisesä, on Maistratilla walta tuomita häneltä
pois yhten eli usiamman kuukauten palkan, taikka myös kokonan-
sa panna häntä pois wiralta; jossa wiimeinmainitussa tapaukses-
sa toinen Yli-Palomestari, niin piaan kuin mahdollinen on, ote-
taan; Ja säättää Maistraatti siläwälillä jonguun Palomesta-
riista eli muun sowliaan miehen wiran autiollessa wirtaa toi-
mittamaan.

§. 4.

Palomestari, joista kullekin on jaettu yksi Kaupungin yh-
teisistä palo ruiskuista, on ylipään welwollinen tulipalon tapah-
tuesä saattamaan toimeen, että se hänelle uskottu ruisku, niin
ferkiästi kuin mahdollinen on, saatetaan palopaikalle, kusä Pa-
lomestariilla sitten, Yli-Päällikön määräämisen jälkeen ja sen pe-
rääntatsannon alla, on likeisiin tekeminen ruiskun kanssa,

sen oikia käyttäminen ja karttava menettäminen: olemaan läsnä niissä Oli-Palomestarilta pitettävissä Palokatselumuksissa; Paikkakunnassansa suurimmalla tarkkauteella valvomaan sen ylitse, että walkian kanssa kartanoissa karttawasti käytään, niin myös katsomaan perään, että walkiansiat pitetään oikiasa järjessä ja korsteinit noesta puhtistetaan, paitfi muuta, ja ne niissä tawatut wirhet ojentamiseksi Oli-Palomestarille ilmoittamaan, jolle muutoin Palo- ja Ruotimestarit pitää olemaan wiriänä apuna kaikissa niissä laillisissa hankkeissa ja säätämisisä, jotka hän tapaturman ennättämiseksi saattaa nähtä hyväksi eteenottaa.

Ruotimestarien tulee kaikissa näissä asianhaaroissa kuuliaisuutella olla Palomestarille apuna.

Jos Oli-Palomestari, Palo- eli Ruotimestari tahtoo lähteä ulos Kaupungista, asettakoon sifsi ajaksi toisen miehen sanaan ja ilmoittakoon sen Kaupungin Pormestarille, jolla on oikeus tutkia, jos se eteenpantu Wirantoimittaja on otollinen siihen, taikka ei; antakoon myös tästä tieton, Oli-Palomestari, likimäiselle Maypäällikönsä, ja Palo- ja Ruotimestari, ei ainoastaan Oli-Palomestarille, waan myös muille päälliköille siinä Palomestarikunnassa, johonga he kuuluwat.

§. 5.

Ilmaantuneessa tulipalossa on Kaupungin Pormestari Oli-Päällikkönä eli kussa ei hän läsnä ole, wanhin Neuwos, eli se Maistraatin Jäsenistä, joka Pormestarilta sifsi on katsottu.

II. Pää=Rappale.

Tulensammutus-Meista.

§. 6.

Kaupungin yhteiset paloaseet pitää oleman vähimmittain Neljä suurempata Sotkale-ruiskua, Kuusi Paloseiliä, Kaksitoistakymmentä Palohakaa, Kaksitoistakymmentä Louwiluntaa, Viiskymmentä Kirvestä, Kahdeksan haarapäistä Rautakankia, Kolmekymmentä Ampäriä maalatusta pultaanista nuoran kanssa, Kahdeksan Saamia eli Kaksi kullekin ruiskulle, Kymmenen Pyhtiä, Kaksikymmentäviisi Lapiota, Kaksitoistakymmentä Sihveliä, Neljät Kärrit ja Neljä Rekiä, niihin kuluvien westiinuin eli tynnyrien kanssa, niin myös paitfi näitä kahdet kärrit ja kaksi Rekiä paloseilien ja pienempain paloasein wetämiseksi; jotka paloaseet tarwista myöten joka ruiskulle jaetaan.

§. 7.

Nämät paloaseet pitää säilytettämän Kaupungin Ruiskuhuoneessa, johonga pitää laitettaman walkiansia eli totto ja erityinen sisällemuurattu kattila, niin että lämmintä wettä kylmälä vuodenajalla, sen jälkeen kuin tarwis waatii, ferkiästi woipi saata; Ja pitää tähän Ruiskuhuoneeseen oleman Seitsemän awainta, joista yksi on Pormestarilla, yksi Palomestarilla, yksi kullakin Palomestarilla eli Paikkakunnan Pääsilidellä jolla aseinkanssa on tekemistä, ja yksi Palowartio huoneessa.

Paitfi näitä nyt nimitettyjä ja kättöön. Kaupungin Kuis-
kuhuoneessa määrättyitä yhteisiä paloaseita pitää yksi Kannelta-
wa-Tokkale-ruisku hankittaman ja voimassa pitettämän kullekin
Kaupungia esikaupungista ja niissä soveljaalla paikalla säilytet-
tämän Oli Palomestarin ja sen Palomestarin peräänkatsoannon
alla, jonga Paikkakuntaan säilyypaikka kuuluu.

Yhteisessä Paloapu-Yhteyshuonassa palon-avusta wakuu-
tetun kartanon isännällä pitää oleman ne paloaseet, jotka tä-
män yhteyshuonnan Usetukisissa ja erityisissä säännöissä määrä-
tään. Palon avusta wakuuttamattomissa kartanoissa pitää ole-
man, suurimmisissa, Kaksi Käsihuiskua, yksi Palohaka, Kaksi
Kirvestä ja yksi haarapäinen Nautakanki, Kahtet huonen kor-
kuuten jälkeen sowitzetut Tikapuut, jotka aina pitää pitettämän
kattoa wasten pystyssä, Kaksi Touwiluntaa, yksi Westi-saawii
korentaneensa, yksi nahkainen ja yksi puinen Ampäri warustetut
niin pitkällä nuoralla, että wesi niillä saataan wetää ylös kor-
keimmalle katolle kartanossa, niin myös, jos kartanon isäntä pi-
tää hewoista, kesäsaitkana, yksi Westi-tyhnyri kärjellä ja talwel-
la yksi Tiinu reessä; ja pienemmissä kartanoissa, yhtet Tika-
puut, yksi Kirves, yksi Westi-saawi korentaneensa, yksi puinen
Ampäri ja yksi Touwilunta.

Paitfi sitä pitää Polttohuoneissa, Suomaintekohuoneissa,
Smellyshuoneissa, niin myös Seppien, Painajain, Leiwänpais-
tajain ja muitten tygönä, kussa kowaa lämmittämistä muutoin
pitetään, Kanneltawa Tokkale-ruisku aina oleman saapuilla, niin

Niissä kartanoissa, jotka uhataan vaaralta, pidettävään
ikkunaluukut, kussa niitä löytyy, kuin myös ulkokuonein ovet
tiinifultettuna.

§. 20.

Jos wäliatta, liiteri eli muu puuhuone on liikeellä palawata
huonetta ja katsotaan hymäksi, että ne, tulen lewenemisen en-
nättämiseksi, pitää toimitettaman pois, antakoon Päällikkö repiä
ne maahan ja puuaineet kohtasten wietä pois. Samaten teh-
tävään wälitajan kanssa, joka muutoin on tiellä tulensammutta-
misessa eli tawarain korjaamisessa.

§. 21

Ennentuin suurempi waara on käsissä ei pitä, erinomattain
rastaimpia tawaroita, korjattaman muista huoneista, kuin kussa
tuli on päässyt wallolleen ja jotka likiin tulelta uhataan; mut-
ta jos waara tulee suuremmaksi, tapahtukoon tawarain korjaa-
minen isännän kussakin kartanossa ja sen, joka on Oli-Päällik-
könä tulensammutuksessa, peräänkatsanon alla.

§. 22.

Kuin tawarain korjamista eteenotetaan, johon kartanoni-
sännän suostumuksesta, kuin hän on läsnä, aina pitää saata-
man tieto, pitää ne korjatut kappaleet koottaman likimmäiselle
torille eli awonaiselle paikalle, eli kussa sentkaltaisia Kellaria

löytyy, joihin ei tulli woi päästä, kaikkein ennen sinne wietämän, mutta ei liikeellä olewiin huoneisiin, joista ne kumaties pitää uudesta muuttettaman, ei myöskän kautana olewaisille paikoille, jonga kautta korjaaminen wiivytetään.

§. 23.

Tawarain korjaamisessa otetaan waari, että raskaimmat huoneen tawarat, niinkuin Hjalut, Piirongit, Wuoteet, Pöytät ja muut senkaltaiset wiimeiseksi poiswiedään, koska kappaleet wähemmästä arwosta woietaan panna niihin ja ynnä niiten kanssuyhtäkaa pois wietä; ja ei saa tässä muut tunkea huoneisiin eli mingän puolin ruweta korjaamiseen, kuin ne, jotka siihen pyhätetään.

§. 24.

Paljastaan huoneesta, joka jo on syttynyt palamaan ja nähtävästi ei woi pelastettaa tulelta, korjattakoo ikkunat ja owet; mutta muusta huoneesta ei saa niitä särkeä ja ottaa walloleen, paitsi siinä tapauksessa, että se wallollisen tawaran korjaamiseksi on tarpeellinen, jonga jälkeen owen ja ikkunan reijät jälleen pitää tarkasti tiinisuljettaman ja peittettämän.

§. 25.

Korjattuain tawarain wartioitsemiseksi anotaan asianomaiselta Päälliköltä Sota Wahtia, mutta ellei sitä woi saada, määrätön Oli-Päällikkö tulipalossa siihen tarpeellisen joukon hänen

allansa olevista ja wallollisen tawaran korjaamiseen katsotuista, päälleluottamista miehistä, joitenga myös pitää tulipalossa kautaman erityiset merkit.

§. 26.

Ulködn yksikän siihen laitoin, sanalla elikkä työllä, sekoittako itsiänsä Päälliköltä määrättyihin tulensammutus- ja tawarainkorjoos-toimituksiin. Joka tätä vastaan rikkoo ja waaroitukselta ei ojenna itsiänsä ellikkä myös tekee sorinaa, wetäködn salkoa Kolme Gopia Ruplaa.

§. 27.

Jos joku on tulipalossa eli tawarain korjaamisessa osottanut erinomaista toimea, taitoa ja itsensä säästämättömyyttä, on Maistraatilla oikeus, Päällikön ilmoituksesta, Palowartio Kasasta antaa hänelle palkinnon. Jos siinä taas joku wahingoitetaan terweyten eli jäsenein puolesta, eli heittää henkensä, nautitkoon etellisesä tapauksessa itse ja jälkimmäisesä tapauksessa hänen Leskensä ja lapsensa, jos mitä jää jälkeen, samasta Kasasta arua, sowitzettu miehen hyvän käytöksen ja warain mukaan, joka sitten kuuloitetaan Kaupungin Kirkossa.

§. 28.

Kohta jälkeen tulipalon pitää Kaupungin Wiskalin tarkkaan tietusteleman, kuinga tuli on päässyt wallollen ja Mais-

traatilta anoman tutkimusta siihen, jonga tutkimuksen aika, jos joku Yhteisessä Palonapu Yhteystunnassa wakuutettu omaisuus on siinä palannut eli wahingoitettu, pitää ilmoitettaman Palonapu Yhtelmykselle Kaupungissa; olen Maistraatti welkapää kahden sen Jäsenein kautta wälttämättömästi toisena päivänä ja jotaennen palanneen huonneen palon jälkeen pystyynjääneet muurit ja korsteinit ei saa maahan otettaa eli repiminen tapahtua, pitämään katselemusta paikalla, asianomaisten ja tarpeellisten Hantwärfkimiesten läsnäollessa, ja Neljän päivän sisällä sen jälkeen eteensä ottamaan tutkimuksen, jossa, mitä katselemuksen kautta on woitu tietustaa, myös pitää Kotokolliin ilmoitettaman. Jos tutkimuksessa kohtullinen johto ilmaantuisi, että palo on aikomuksesta eli huolimattomuudesta tullut, on Kaupungin Wiskaalilla oikeus, ilmiin tullein asianhaarain jälkeen, sitä sowlensaassa Dikeudessa laillisesti päälletantaa.

V. Pää=Kappale.

Weten=saaliista.

§. 29.

Kaupungin yhteiset kaitwot pitää oikein woimassa pitettämän ja pumppulaitoksilla warustettaman, niin myös uusia kaitwoja, kussa paikka löytyy, soptiwaisille paikoille Kaupungin sisästä eli sen likeellä tehtämän.

§. 30.

Raikki erityisten personain kartanoilla olevat kaimot, joitten ylitse Oli-Palomestari Maistraatin antaa nimillistän, pitää kartanoinisänniltä oikein voimassa pitettämän ja ei saa ilman Maistraatin suostumusta täytettää eli kelwottomiksi tehtää, Wiiten Hopia Ruuplan sakon haastolla ja sen wahingon karsimisella, että Maistraatti, kartanonisännän makson päälle, antaa kaimon jälleen laittaa.

Jos joku tulipalon tapahtuessa kieltää yhteiseksi tarpeeksi ottamasta wettä kaimostansa, kuin ei oma kartano ole waa-rassa, wetäköön sakkoa Wiiti Hopia Ruuplaa, ja ei sellainen kieltäminen kuitengan saa tässä tilassa estää wettä ottamasta kaimosta.

§. 31.

Kullakin Kaupungin Wuormanniista pitää oleman jotenkin hywä hewoinen, kelwollinen vähimmäittäin Wiitenkymmenen kannun wetäwä wesi-tyynyri eli tiinu sikkä laitetuilla wahwoilla Kärrillä eli Reellä, joilla ajokaluilla, niinkuin wuoten aika waa-tii heitän pitää kohtasteen ensimmäisen palomerkin annettua, palopaikalle wiemän wettä, Kolmen Hopia Ruuplan sakon haastolla sille, joka ei tarpeellisella kiiruhamisella löytytä itseänsä siellä, eli luwatta lakkaa wetämästä wettä; ollen ei ainoastaan Wuormannin Wanhiin, yhtäläisen sakon haastolla, waan myös

se Raatimies, jonga peräänkatsannon alla nämät Wuormannit ovat, welkapää, tulemaan tulipaloon ja siellä tarkasti katsomaan perään, jos kaikki Wuormannit ovat läsnä weten weroon tarpeellisilla ajokaluilla, niin myös pitämään heitä siihen että he toimellisesti ja siwollisesti täyttävät welwollisuutensa.

Li-Palomästari on welkapää, Maistraatilta hänelle joka wuosi annetun nimelistan jälkeen Wuormannien ylitse, katsomaan perään, että kullakin heistä ovat ne ajokalut, jotka tapahduwaisista tulipaloa warten heillä pitää oleman, ja joista, petoksen estämiseksi, wesi-tynnyri eli tiinu pitää merkittämän isännän nimellä.

§. 32.

Kartanoinisäntäin, jotka pitääwät hewoista, pitää myös wettä wetämässä oleman apuna; myös owat muunkin kartanonisännät siinä Kaupungin osassa, kussa tuli on päässyt wallolleen, welwolliset, itse eli palvelijansa kautta, saawiilla ja ämpäriillä hankkimaan wettä ja kaikessa muussa, kuin tulen sammuttamiseen kuuluu, olemaan awulliset, paitsi niitä, joitenga kartanot owat liki paloa ja jotka niin muotoin itse uhataan waaralta.

Kuin tulipalo kowalla pakkaisella tapahtuu, pitää tulipalon tienoilla olewain kartanoin isännät, ja kussa sisällemuuratuita Patoja eli Kattiloita löytyy, Wiiten Hopia Ruylan sikon haastolla, kohtasteen ja laikkaamata antaman lämmittää wettä ruiskuin tarpeeksi, niin kauwan kuin tulipalo kestää.

Weten kiiruun tuomisen kehoitukseksi, niin myös ruistuin pikaisemmaksi saattamiseksi tulipaloon, antakoon Maistraatti Palowartio-Kassasta palkintoja Yhteistä Rahteen Ruplaan asti sille, joka ensimmäisellä wesi-tynnyrillä, tiinulla eli saavilla tulee palopaikalle, kuin myös Neljä Ruplaa niille, jotka sinne saattawat ensimmäisen, ja Kolme Ruplaa, kaikki Hopyassa, niille jotka tuovat sen jälkeisen ruistun, joka sitten kuuloitetaan Kaupungin Kirkossa.

VI. Pää=Rappale.

Sittä kuin tulipalon ennättämiseksi waarinotettaman pitää, Korsteinien puhtistamisesta niin myös Palokatselemuksesta.

§. 33.

Tarkasti täyttäin, mitä Kaupungille wahvistetussa Rakennus-Säännöissä huonein ja walkiansiain rakentamisesta sääetään, on kufin kartanon- ja huoneen- isäntä welkapää karttawasti käyttämään walkiata, kuin myös katsomaan perään, että palveljat ja muut kartanossa asuwaiset ottaawat siitä waarin. Jos joku rikkoo tätä vastaan, sakotettakoon Rahtesta Ruplasta Wiitestä-kymmenestä kopeekasta Kymmeneen Ruplaan asti Hopyassa, paiksi sitä eteswastausta, kuin Laki ja Asetukset senkaltaisessa tapauksessa säättääwät.

Wiiden Gopia Ruplan sakon haastolla, paitfi laillista sak-
 koa, olkon myds erittain kielletty: wiedä palawaista kynttelii
 lyhtittä, päresoittoa, sytytettyä tupakkapiippua eli sigarria yli ka-
 tun eli kartanon, elikkä niiden kanssa mennä winnille, ulkohuo-
 neeseen eli senkaltaiisiin paikkoin, kussa pian syttywäisiä aineita
 säilytetään: tehtä senkaltaisia töitä ja astareita walkian ääres-
 sä, joista tulipalo pian woi tulla, niinkuin pellawain ja liinan
 loukuttamista ja muuta senkaltaista: keittää terwaa, pikiä eli
 öljyä Kaupungin siäsä; kuitengin saa Gantwärfkimies, joka
 elatuksensa tähten tarwitsee sitä tehtä, toimittaa senkaltaista keit-
 tämistä siällemuuratussa patassa eli kattilasssa, ottain sen alla
 tarkan waarin walkiasta: muutoin kuin siällemuuratussa patas-
 sa, kattilasssa eli pannussa keittää talia, suoppaa eli muita tu-
 len puolesta waarallisia aineita: pitää olkia lattialla asuntohuo-
 neissa: kartanossa säilyttää höylälastuja, terwaa ja Ruutia,
 paitfi mitä otetulle Kaupungin Ruutinmydjälle on sallittu: Kau-
 pungin siäsä laukaista pyssyä, laskea rakettia, eli, asianomais-
 ten luvata, polttaa tulikoneita: winnille ulkohuoneisiin ja mui-
 hin paikkoihin, kussa ei wätiä asu, syttywäisissä astioissa pan-
 na walkianhoilta otettua tuhkaa, ennenkuin se on täysin jäähty-
 nyt, niin myds kowalla tuulella eli lämpymämällä wuoten-
 ajalla jona pikkällinen kuituus ei harwoin tapahdu, eli yönaika-
 na, jota tässä tapauksessa luetaan Kello Yhdeksästä ehtolla
 Kello Wiiteen aamulla, toimittaa muita tulen puolesta waaral-

lissa askareita, erinomattain juomainteko-huoneissa, polttohuoneissa ja leipo-tuvisissa, kuin mikä wälttämättömästi tarpeellinen on.

Ohtäläisen fakon haastolla on myös puukattoisen huoneen isäntä wellkapää, wähimmittain joka Wiites wuosi eli useimmin, jos se palokatselumuksessa tarpeelliseksi nähtään, antamaan nämät katot punaisella eli muulla soweljaalla maalingilla pyyhkiä.

§. 35.

Miisä kartanoissa, jotta ei ole rannalla eli yhteisen kaimon luonna, ja kussa ei erityistä kaimoakan ole, pitää kesäaikana, suuremmissa kartanoissa Tiinu eli tynnyri, ja pienemmissä kummingin saawi, täynnä wettä, oleman saapuilla, johon ga weteen, terweytele waarallisen hajun ennättämiseksi, ellei sitä useimmin muuteta, pannaan suoloja.

§. 36.

Maisstraatti ottaa niin monta Nokimiestä, kuin Raupungin tarpeeksi tarwitaan; määrää myöskin ja antaa, kaikille tietäväksi, kuulottaa Raupungin Kirkoissa sen Makson, jonga jälkeen korsteinien ja walkiansiain puhtistus noesta pitää toimitettaman. Toimituksillansa olkoon Nokimiehellä myötä tarpeelliset tydaseet ja, paitti niitä, Maisstraatilta hänelle annettu nimilista niiden kartanoin ylitse, kussa hän on wellkapää wastaamaan noenpuhtistuksen edestä, jonga nimilistan, jhonga päiwä, ku-

na puhtistus on toimitettu, kirjoitetaan kartanon isännältä eli hallitsialta, Notimies olkeon welwollinen, kunkin Meljännöksen perästä vuotessa, näyttämään Oli Palomestarille, tietteeksi kuinga Notimies on täyttänyt welwollisuutensa.

§ 37.

Kaksi kertaa vuokautessa toimitetaan korsteinien ja walkiansiain puhtistaminen Polttohuoneissa, Juomain-tekohuoneissa, Yhteisissä saunoissa, Leipohuoneissa eli muissa senkaltaisissa huoneissa, jotka waatiwat kowaa lämmittämistä, niin myös niissä keittohuoneissa ja leipotuissa, joita suurempi eli useimmat perhekunnat käyttäwät tarpeeksensa ; mutta keittohuoneessa, juomain-tekohuoneessa ja leipotuussa pienemmille perhekunnille, toimitetaan Korsteinin puhtistus noesta ainoastaan kerran joka kunkautessa. Walkiansiat asuntohuoneissa puhtistetaan niin usein kuin tarwis waatii, ellei niissä yhtäikaa toimiteta keittoa, jossa tapauksessa niihin sowitzetaan mitä Keittohuoneista sanottu on. Jos puhtistamista wiivyytetään yli ajan ja Korsteininpalo senkautta ilmaantuu, wetäköön Notimies sakkoa Wiisi Hopia Ruplaa, ellei hän woi näyttää, että kartanonisäntä eli korttierimies on kieltänyt oikialla ajalla noenpuhtistusta toimittamasta ja että Notimies on sen asianomaiselle Palomestarille ojentamiseksi ilmoittanut. Sellaiset laittoman kiellon etestä wetäköön kartanonisäntä eli korttierimies, waikkei korsteininpaloakaan ole tapahtunut, sakkoa Kolme Hopia Ruplaa ja palkittoon Notimiehelle sen ajanhukan, kuin

hänellä sitä on ollut; kuitengin on tämä welkapää, kuin noen-
puhdistaminen pitää eteenotettaman, päiwää ennen ilmoittamaan
sen, niin että lämmittäminen, niin paljo kuin mahtollinen on,
mahtaa ennen sitä seisauttettaa.

Jos Nokimies näkee korsteininreijan ahtaaksi eli muutoin
niin pahasti raketuksi, ettei sitä saa oikein puhdistaa, eli jos
hän löytää siinä muun wirhen, eli että waltiansia ylipään on
waarallisesta laatuista, antakoon sitä Palomestarille kohtasteen
tiedon, niin että Maistraatti, ilmoituksen saatua tästä, mahtaa
saata kiiruusti toimittaa, että wirhet tulewat parannetuksi.

§. 38.

Nokimiestä, joka töisfänsä tavataan luwunpytämättömäksi
eli huolimattomaksi, eli waatii suurempaa maksoa työstän-
sä, kuin hänelle määrän jälkeen tulee, on Maistraatilla oikeus
sakoittaa Rahtesta Neljään Sopia Ruplaan asti, ja ellei sitä
parannusta tule, wirasta hänen eroittaa.

§. 39.

Kaksi kertaa wuotessa, eli Touko- ja Syyskuun alussa, vi-
tää Oli-Palomestari, ynnä Palomestarin kanssa, kuskakin Väi-
kafunnassa, Katselemuksta; jossa tietustellaan: jos wirhejä wal-
tiansioilla ja korsteinin piipuisissa, erinomattain wäli- ja ulkokat-
toin rajoissa, kuin myös itse ulko-katolla löytyy: jos Kaupun-
gin Rakennus-Säännösfä ja tässä Palo-Säännösfä, niin myös,
kuin kartano on paloawusta wakuutettu, Yhteisen Paloapu Oh-

teyhystunnan Asetuksissa eli mainitun Yhteyshunnan Hallitus-
tunnalta annetut säännöt, tulipalon ennättämiseksi, ovat tulleet
vaarissa pidetyksi: jos paloaseet ja kiihot, kussa niitä löytyy,
ovat oikiasa järjessä, niin myös palokatut avoina, puhtiste-
tuina ja kuljettavina, jonga Oli-Palomestari, jolle näissä pa-
lokatselenuksissa ovat apuna asianomaiset Kokimiehet niin myös
tarpeelliset Maistraatilta katsotut hantvärkkimiehet ja kaupun-
ginpalweljat pistää Kirjaan, joka tehtään sen näytteen jälkeen
kuin hänelle Maistraatilta annetaan. Kaikki katselenuks-käwel-
lyksellä annetut muistutukset pistää Kirjaan kirjoitettaman, ja tä-
mä kirja wiimmistään kahdeksan päivän sisällä senjälkeen Mais-
traattiin annettaman, joka, sowliaan ajan ja uhkasaton haas-
tolla, welwottaa kartanonisännän, eli, kussa ei häntä ole pai-
kalla, kartanon hallitsian parantamaan muistutetut wirhet: Ol-
len Oli-Palomestari welkypää, tämän ajan kuluttua, tietusta-
maan kuinga kaikki on tullut toimeen, niin myös, wastahakoisuu-
ten tapautsessa, sen ilmoittamaan Maistraatille, jonga tulee
antaa parannukset toisten kautta toimittaa ja maksan huolimatto-
malta ottaa. Jos Katselenuksmiehet näkeewät walkiansian ole-
wan niin hajallaa, ettei siinä ilman waarata woi pistää walkiata,
owat he welkypääät walkiansia kohtasteen kaatamaan maahan eli
farkemään.

§. 40.

Kuka Palokatselenuksien toimittamiseksi määrätään Mais-
traatilta ja kuuloitetaan Kaupungin Kirjossa, niin myös paitfi

fitä erittäin annetaan siitä tieto Palonapu-Yhtelmykselle, siinä katsannossa kuin Yhteisen Palonapu-Yhteyshenkilön Asetukset siinä pitävät. Tapaturmaisten palokatselusten ajan näin muotoin tietää annettua, pitää kartanonisännän eli kortierimiehen, itse eli Astamiehen kautta, siinä läsnä oleman ja laskevan Katselusemiehet kaikkiin huoneisiin, kussa wakkian siä on, niin myös wainuille, jotka, jos sitä kielletään, Katselusemiehiltä awattakoon. Jos Kartanonisäntä eli kortierimies, ehkä Ruuloitus on tapahtunut, kuitengan ei ole katseluseksessä läsnä, ja jos katseluseksessä heidän poisollessansa ei woi tapahtua, määrätään Oli-Palomestari nuten ajan, jona katseluseksessä wälttämättömästi pitää toimitettaman, ja saakoon, sentkaltaisessa tapauksessa, Oli-Palomestari Yhten Ruulan ja kukin hänen apumiehittänsä Kolmekymmentä kopeekka Sopiassa wakkian wainwastansa, siltä joka oli syypää toisteeksi lykkäykseen. Ilmoittakoon myös Oli-Palomestari Maistraatille koska katseluseksessä, sentkaltaisesta syystä, toisteeksi lykkätään.

VII. Pää=Rappale.

Perustuksesta Palowartio-raham maksolle, niin myös sen vastaanotosta, hallituksesta ja tilinteosta.

§. 41.

Palolaitoksen oikeaksi waimassa pitämiseksi ja tähtelliseen järjestykseen panemiseksi pitää ei ainoastaan niiten, joilla Rau-

pongissa ovat kartanot eli siinä harjoittaawat Porwari-keinoa, waan myös kaikkein muitten, jotka Kaupungissa ovat henki-kirjoissa ja elääwät omassa ruokakunnassa, joka wuosi maksaman niinkutsuttua Palowartio-rahaa.

§. 42.

Korttierimies maksakoon Palowartio-rahaa Yhten satalta siitä wourasta, jonga hän wuotesa, woura kirjjan jälkeen, maksaa, jos tämä woura nousee Wiiteentoistahymmeneen Hopia Ruuplaan eli sen ylitse; mutta kulin ruokakunta, jonga woura ei nouse sanottuun määrään, maksaa Palowartio-rahaa Kymmenen kopeekkaa Hopiaassa wuotesa.

Ellei wourasumma ole määrätty, tulee Maisstraatin erityisellä arwiolla wahwistaa sen; niin myös tutkii Maisstraatti, mingä ulosteon niiten Ammatti- ja Wirkamiesten, jotka asuwat Kansakunnan huoneissa, tulee maksaa, kaikki sen wourasumman määrän jälkeen, kuin samallaisista huoneista ja tiluksista Yhteisesti Kaupungissa maksetaan.

Kuunun huoneisiin asetettu eli määrättyisä korttieriuhuoneissa asuwa Sotawäki olkoon kuitengin tästä maksosta wapa.

§. 43.

Korttierimies wastatkoon yksin, ja ilman kartanonisännän rastiusta, sen Palowartio-rahaman etestä, jonga hänen maksaa tulee; kuitengin tulee kartanonisännän, sillä tavalla kuin erittäin

sääty on, joka wuotuisissa henki-kirjoituksissa näyttää ne woura kirjat, jotka hän kaikkein kartanossansa asuwain korttiterimiesten kanssa on tehnyt.

§. 44.

Se hinta, johonka kukin kartano, Yhteisessä Palonapu-Yhteystunnassa palonawun wakuutuksen suhteen, on arwattu, tulee myös Palowartio-raham maksolle olemaan perustuksena, ellei Maistraatilla eli kartanonisännällä mitään muistutettawaa sitä vastaan; mutta muussa tapauksessa ja kussa ei palonawun wakuutusta otettu ole, pitää kartanon hinta, Palowartio-raham määräämiseksi, Maistraatilta ylisummaan arwattaman ja wahwistettaman, ja kussa lisärakennus eli muu muutos kartanon kanssa tapahtuu, tarpeen mukaan määrättämän. Ellei kartanonisäntä tyhly, mainitussa arwiossa kartanon päälle pantuun hintaan, antakoon sen Neljäntoistakymmenen päivän sisällä Päättöksen julistettua; Maistraatille tietää, ja walitkoot Maistraatti ja joka tytymätöin on, kumpikin Kaksi Sowittajata, jotka taas sowussa, eli huuton kautta, ja jos huutot lankeewat yhtäläisesti, arwan kautta, walitseewat wiitennen. Sowinto Dikens astukoon kokoon niin pian kuin tapahtua taitaa, ja määrätköön paikalla Kartanon hinnan, ilman ettei muutosta Sowinto-Dikenten päätöksessä saa tapahtua. Ja maksetaan kartanonisänniltä Palo-Vaitoksen woimassa pitämiseksi wuotuuesä kolme kassikymmentäwiitettä osaa satalta, eli kassitoistakymmentä kopeekkaa jo

Ja fatalta Ryylalta, siitä hinnasta kuin Kartanon päälle niin mitoitoin pantu on.

§. 45.

Mitä, yli Kartanonisäntäin ja korttierimiesten etellämäi-
nitussa mitassa määrätyn apurahan, Palo-Kassan vuotuessa
tapatuwain ulosmaksoin peittämiseksi, tarwitaan, pitää Kaupun-
gin Porwarikunnan, itsekullekin heitän Porwari-keinonsa suhteen
määrätyn muun Kaupungin ulosteon jälkeen maksaman.

§. 46.

Kaikki rahan-wastaanotto Palo-Kassaan pitää joka vuosi
määrätysä Yhteisessä rahanmaksokouksessa, samalla kertaa
Kaupungin muun rahan-wastaanoton kanssa, Kaupungin Ka-
sydrikkä toimitettaman, Maistraatilta eteltäpäin läpituuttitun ja
hywäksi katsotun Wastaanotto-Kirjan jälkeen, joka, erittäin näyt-
täen mitä kungin Kaupungin asukkaista palowartio-rahaa maksaa
tulee, annetaan Kaupungin Kasydrikkelle niin hywään aikaan, että
tämä maksu mahtaa itsekungin muiteu maksoin kuittikirjaan woi
ylösotettaa.

§. 47.

Kaupungin Kasydri on welkopää, Yhten kuukauten sisällä
päätetyn rahan-wastaanoton jälkeen, Maistraatille ylisummaan
telemään tilin siitä ja sen ylitse, kuin ei ole juosnut sifään,

filloin yhtäikaa antamaan Rästi-Kirjan Maistraattiin, joka saattaa toimeen, että rästit uppiniskaisilta kiiruusti ulosotetaan.

§. 48.

Kaupungin Kasdyöriltä, joka on welwollinen pitämään Kirjan Palo-Kassan sisälletuloin ja ulosmaksoin ylitse, ja niistä tilin tekemään, sen näytteen jälkeen, kuin Maistraatti hänelle antaa, pitää, ennen Helmikuun loppua joka wuosi oleman viimeisefskulunneen wuoten Luwunlaskut tehtynä ja sisäänannettuna Maistraattiin, joka ne wisusti läpituukii ja sitten antaa ne, ynnä Sakkoraha Kirjan ja muiten Wuoten-Kirjain kanssa, läpiwetettynä ja sinetillä lukittuna, tutkimuksen wuoksi, Rahtelle Tutkialle, jotta Kaupungin Palowartio-rahaa maksawaisilta asukkailta Maistraatissa walitaan.

Jos Tutkiat tekeewät joitakuita muistutuksia Luwunlaskuja vastaan, tulee Maistraatin sen ylitse kuulla Tilintekiätä, ja sitten Päätöksen astassa langettaa.

VIII. Pää-kappale.

Yhteiset Säännöt.

§. 49.

Raikki sakot, jotta tämän Palo-Säännön jälkeen päälle pannaan, käyköt, ellei toisin Laissa ja Asetuksissa säättö ole, kah-

teen osaan: yksi Päällekantajalle, toinen Palo-Kassalle; ja joka ei voi sakkoo maksaa, rangaistakoon, yhteisten Lakiverustusten jälkeen, wangiutella, ei kuitengaan wetellä ja leiwällä. Tullen Maistraatin sakkoin ylitse pitää tawallisen Sakkorahakirjan, joka kungin puolen-wuoten perästä toimeen pantawaksi ulosannetaan.

§. 50.

Maistraatin tuomion eli päätöksen ylitse saataan walittaa Maaherran tykönä Pääniissä kolmentymmenen päivän sisällä siitä kuin Päätös on julistettu eli asianomaiselle ilmoitettu, niin myös Maaherran Päätöksessä, joka on langetettu walitusten johtosta Maistraatin etellämainitussa tapauksessa annetun Päätöksen ylitse, etfittätöön muutosta Keisarillisen Majesteetin tykönä alamaisten walitusten kautta, jotka ynnä totistuksen kanssa, että tuomitut sakot ja kulunkirahat owat pantut Pääniin Maa-Ränttäriin, wiimmistään yhtefänkymmenentenä päivänä senjälkeen kuin asianomainen on saanut tieton Päätöksestä, sisäänannetaan Registratorin Konttoriin Suomen Senatin Huoneenhallitus Oikeudessa.

§. 51.

Etä kufin Kaupungin asukkaista mahtaa saata tieton ja muistutettaa siitä mitä tämä Palo-Sääntö säättää, pitää tämä Huhtikuussa joka wuosi Saarnastuolilta Kaupungin Kirkossa

luettaman, ja Maistraatin murhe pitämän, että tarpeellinen joukko kopioita tästä Nuotsin ja Suomen kielellä painetaan, ja kaikille yhteisesti kaupan vitetään. Jota kaikki asianomaiset alamaisuutesa seurattoot. Helsingissä, 14 päivä Lokakuuta 1845.

Keisarillisen Majesteetin Korkeassa Nimesssä,

Sen Suomeen asetettu Senaatti :

A. THESLEFF.

LARS SACKLEEN.

C. CRONSTEDT.

LARS JÄGERHORN.

L. S.

B. U. BJÖRKSTÉN.

FRED. WILH. PIPPING.

Wilh. Gylling.

...in
... ..
... ..
... ..

Rechtliche Anmerkungen

Ein

A. THESE

- KARL
- KARL
- KARL

Wilm. Gilling

307.VIII.52

Pienpainatekko / B
Palosuojelu

